

Terminalia catappa – Wilde Amandelbladeren

Eén van de natuurproducten, dat zich in de aquaristiek een plaats veroverd heeft, zijn de bladeren van de tropische of Indische amandelboom, *Terminalia catappa*.

Het zijn reusachtige bomen, die makkelijk 25 tot 30m hoog worden. Ze komen voor in Azië, meer bepaald India, Thailand, Maleisië, Singapore enz., maar ook in Zuid-Amerika. Hun bladeren worden 30cm groot. Nadat ze eerst sappig groen zijn, verkleuren ze naar roestbruin en vallen, na verloop van tijd af.

De Indische amandelboom, *Terminalia catappa* heeft in de aquaristiek een plaats veroverd.

De amandelboom groeit het best op een zanderige bodem. De bladeren vormen op het einde van de takken rozetten. Twee maal per jaar verliest de boom zijn bladeren: dit gebeurt een eerste keer in januari - februari; een tweede keer in juli - augustus. De bladeren vallen pas de eerste keer af na vier jaar. De groene amandelvruchten kleuren, als ze rijp zijn, blauwrood. Binnenin bevinden zich twee noten die, inzake smaak, aan de ons bekende amandelnoten doen denken. Bij de houtwinning speelt de Indische amandelboom slechts een ondergeschikte rol. Zijn hoofdtaak is het verstrekken van schaduw.

De amandelboom bevat vele stoffen, die kunnen gebruikt worden voor medicinale doeleinden. In alle landen waar de tropische amandelboom voorkomt, wordt er één of ander geneesmiddel uit gewonnen.

Hier volgen enkele voorbeelden:

In Zuidoost Azië worden de bladeren, de schors en de vruchten tegen reumatische pijnen ingezet. In Mexico verkiest men daarentegen van de noten en de schors thee te maken, die goed helpt bij verkoudheid of astma. De bladeren worden er gebruikt bij tandvleesbloeding of tandvleesontsteking.

De Mexicanen eten de rijpe vruchten tegen de reisziekte of als ze zich onwel voelen.

Op de Filippijnen wordt thee getrokken uit de bladeren, die aangewezen is bij maagparasieten.

Op Samoa behandelt men er oogontstekingen en reuma mee.

De inwoners van Taiwan gebruiken gedroogde bladeren bij het behandelen van wonden. Ze bereiden er een tinctuur uit, die ze op de wonde uitstrijken. Een aftreksel van jonge, groene bladeren zou goed zijn tegen buikkrampen.

In India en Pakistan wordt het sap van de jonge bladeren gebruikt als geneesmiddel tegen lepra, allerlei soorten huidaandoeningen en hoofdpijn. De schors zou, als ze overgoten wordt met kokend water, alle mogelijke infecties van de mond bestrijden. Ook tegen buikloop en spijsverteringsstoornissen zou thee van de schors zeer effectief zijn.

Dit zijn allemaal voorbeelden van oude traditionele geneeswijzen. Maar ook de moderne geneeskunde heeft ontdekt dat de Indische amandelboom werkzame stoffen bevat, waarmee hoge bloeddruk met succes kan behandeld worden. De stoffen die de boom bevat zijn onderzocht en men weet dat bijvoorbeeld Violaxanthine, Luthene en Zeaxanthine daartoe behoren. Ook Flavonoïden, zoals bij voorbeeld Quecethin en Kamfer, kunnen uit de boom gewonnen worden. De bladeren geven zeer sterke tannines af in de vorm van Punicalin, Punicalagin en Tercatheïne. In Taiwan worden, dank zij vergevorderde onderzoekingsmethodes, stoffen geïsoleerd die gebruikt worden in chemotherapie bij kanker. Zoals je kan vaststellen, biedt de natuur met deze boom een gigantisch arsenaal aan stoffen aan, die werkzaam zijn op verschillende fronten.

Het kon dan ook niet lang uitblijven, vooraleer visfarms uit Zuidoost- Azië zich van de genezende kracht van de

bladeren van deze boom bewust werden en ze dan ook daadwerkelijk gingen gebruiken. Wat de kwekers niet wisten, is dat de stoffen, die uit de bladeren getrokken werden, nog na 10 dagen in water van 40°C kunnen opgespoord worden. Dat betekent dat de reeds opgesomde natuurlijke extracten en de bladeren hun heilzame werking minstens 10 dagen in het aquarium behouden. Als men bedenkt dat bestaande geneesmiddelen gewoonlijk slechts drie of vier dagen actief zijn en dan nog vaak door de filter moeten uitgefilterd worden, omdat een langdurig gebruik te agressief en te schadelijk zou kunnen zijn, is het een formidabele zaak om met de bladeren van de Indische amandelboom duurzame resultaten te behalen over lange periodes. Bovendien moet men niet vrezen voor schadelijke gevolgen voor de vissen, omdat het hier gaat over een natuurlijke product, dat bij een juiste dosering hun immuunsysteem niet schaadt, maar het integendeel versterkt. Tot op heden werd er in alle artikels die over het gebruik van de bladeren van de amandelboom verschenen zijn, steeds op gewezen dat de pH naar beneden gaat. Deze bewering is volledig onjuist, want bij gebruik van drie bladeren in een bak van 100 liter zakte de pH nauwelijks. Door het vrijkomen van de tannines, die in de bladeren opgeslagen zijn, kleurt het water wel bruin. Dit heeft echter geen negatieve invloed op de gezondheid van de vissen. Wel belangrijk zijn de 24 mg/100gr werkzame stoffen, waaronder het reeds vernoemde Violeoxanthine, Violaxanthine, Luthëinepoxiet en nog twee bijkomende Tuthëineïsomeren. Het zijn de niet zichtbare substanties, die helend of preventief werken. In Mexico werden deze stoffen afgezonderd en in de vakliteratuur beschreven. Het kleine volume-extract (24 mg op 100gr bladgewicht) mag niet laten vermoeden dat het genezend effect eerder aan de lage kant zou zijn. Er zijn per slot van rekening medicijnen, waarbij 1mg van een bepaalde werkzame stof al een grote uitwerking heeft. Het is vooral in de professionele kwekerijen dat men de bladeren van deze reuzenboom gebruikt.

In Zuid Oost Azië wordt in alle flessen, waarin kempvissen gehuisvest zijn, een stukje blad aan het water toegevoegd. Dit moet het vrij houden van schimmels en schadelijke stoffen. In de eerste plaats moeten de enorme vinnen gevrijwaard blijven van vinrot en schimmel. Betta's, die

Van de ondersteunende werking van de bladeren van de Terminalia catappa wordt ook bij kempvissen veelvuldig gebruik gemaakt.

een kamp achter de rug hebben, zijn gewoonlijk behoorlijk toegetakeld. De vinnen zijn uitgerafeld en menige schub is in het gevecht beschadigd geraakt. Om te beletten dat de verwondingen infecteren, wordt er een amandelblad aan het water toegevoegd. De vinnen genezen en regenereren wondersnel. In een mum van tijd ziet de oude krijger er even mooi en krijgshaftig uit als in zijn beste dagen. Ook bij het kweken met Betta's wordt er, van zodra het mannetje een schuimnest heeft gebouwd en het wijfje er haar eitjes in afgelegd heeft, een amandelboomblad in het kweekbakje gedeponneerd. Het schuim van het nest heeft waarschijnlijk al een antibacteriële werking, maar daarbovenop maakt iedere kweker dankbaar gebruik van de ondersteunende werking van de bladeren van de Terminalia catappa.

Ook de discuskweker maakt gretig gebruik van de bladeren. Hij gebruikt ze niet alleen in de filter. Meestal ligt er hier of daar in het aquarium ook nog een blad. Dit heeft tot taak het eventueel beschimmelen van de eitjes tegen te gaan. De bladeren helpen trouwens ook bij verwondingen, die opgelopen werden tijdens het transport. Ook bij kwetsuren van het oog en de kieuwen helpt deze methode. Zelfs de zo gevreesde gatenziekte, wordt door het gebruik van deze bladeren gestopt en genezen.

Foto: Pieter Bregman